

Pagrieziena punkts? 2015. gadā Latvijas lietoto automobiļu tirgus piedzīvo samazinājumu par 2%, bet pagaidām turpina novecot

Latvijas tuvāko laiku vēsturē līdz šim tikai trīs gadus ir bijusi situācija, kad jaunu automobiļu tirgus ir audzis straujāk par lietotu. Pirmo reizi tas notika 2007.g. laikā, kad ekonomika trakoja, naudas bija daudz un daudzi varēja atļauties iegādāties jaunu auto. Paradoksāli, bet nākamā reize bija uzreiz pēc tam 2008. un 2009. g. pašā krīzes sākumā. Šajā laikā gan nebija runa par izaugsmi, bet par samazināšanās ātrumu un lietotu auto tirgus krita daudz straujāk kā jaunu. Arī pagājušajā gadā lietotu automobiļu tirgus samazinājās, bet jau mierīgas ekonomikas apstākļos (-2%). Vai tas mums kaut ko vēsta?

2015. gadā Latvijā pirmo reizi ir reģistrēti 48853 lietoti auto, kas ir par 2% mazāk kā gadu iepriekš. Vēl vairāk – gada II pusē ir novērojams stabils samazinājums par 5% vidēji. “Ir skaidrs, ka kaut kas notiek, tam ir kaut kādi iemesli un tie visticamāk ir vairāki. Pirmkārt, ņemot vērā, ka ir samazinājies 5-7 gadu segments, bet nav būtiski pieauguši blakus segmenti varam secināt, ka vismaz daļa šīs auditorijas, ir atradusi iespējas un iegādājusies jaunu automobili. Tas ir ļoti ticami, sevišķi ņemot vērā ļoti atraktīvus un pastāvīgus piedāvājumus jaunu automobiļu tirgū. Otrkārt, no Latvijas turpina aizbraukt iedzīvotāji un tas noteikti atstāj iespaidu arī uz auto patēriņu. Treškārt, VID sadarbībā ar CSDD un Auto Asociāciju ir veikusi ievērojamu darbu krāpniecisku darījumu identificēšanā un izskaušanā lietotu automobiļu tirdzniecībā Latvijā. Darbs ir tikai pašā sākumā, ir lietas, kas ir jau izdarītas un ir vairākas labas iestrādes, kas tiks virzītas 2016. gadā. Ar to visu gribu teikt, ka noteikti ir sācis samazināties arī krāpniecisko darījumu apjoms. Ceturtkārt, es ticu, ka mūsu patērētājs ir kļuvis gudrāks un daudz mazāk “uzraujas” uz nezināmas izcelsmes un zemas kvalitātes auto” komentē Auto Asociācijas viceprezidents Ingus Rūtiņš.

Tomēr daudz svarīgāks faktors par reģistrāciju apjomu ir automobiļu vecums. Diemžēl jau kārtējo gadu ir jākonstatē, ka Latvijā pirmo reizi ievesto auto vidējais vecums nemazinās. Šai ziņā arī pagājušajā gadā situācija ir pasliktinājusies, jo ir pieaudzis īpatsvars vecuma segmentam virs 11 gadiem. „Šīs vecuma segmenta pieaugums palielinājies gan pamatā uz 8-10 gadu vecu transportlīdzekļu reģistrāciju skaita samazinājumu, kas skaidrojams ar tautā iemīļotu automobiļu vecuma pieaugumu un to automātisku pāriešanu citā vecuma segmentā. Rezultāts - ir pieaudzis pirmo reizi reģistrēto automobiļu vidējais vecums” skaidro Pēteris Rubulis, Auto Asociācijas projektu vadītājs. Visa rezultātā mūsu autoparks tehnoloģiski neglābjami atpaliek ar no tā izrietošām sekām satiksmes drošībai un videi. Sabiedrības ierobežotā maksātspēja politikas

veidotājiem vienmēr ir bijis ļoti ērts attaisnojums un pat aizsegs mūsu autoparka problēmām. Tai pašā laikā nekas nav ticis darīts, lai veidotu politiku, kas būtu orientēta uz atbildīgu automobiļa izvēli, piemēram nodokļu atlaides zemu izmešu automobiļu iegādei.

Dīzeļdzinēja auto joprojām daudziem šķiet izdevīgs darījums, lai arī vairākumā gadījumos tam nav nekāda sakara ar faktiskajiem nobraukumiem, dīzeļmotoru augstajām apkopju un remontu prasībām un no tā izrietošajām dzīves cikla izmaksām. 2015. gadā auto ar dīzeļdzinējiem ir turpinājuši savu uzvaras gājieni sasniedzot 81% tirgus daļu no visiem pirmo reizi reģistrētajiem lietotajiem automobiļiem. Nedaudz ir samazinājies jau tā niecīgais ar sašķidrinātās gāzes iekārtām aprīkoto automobiļu imports. Procentuāli maznozīmīga, bet pozitīva tendence 2015. gadā ir 100% elektrisku un CO2 neemitējošu lietotu transportlīdzekļu importa turpināšanās - reģistrēti 14 transportlīdzekļi. Šo transportlīdzekļu vidū ir šādi modeļi - Tazzari Citysport EM1 (5), Renault Fluence (1), Citroen C-Zero (2), Nissan Leaf (2), Nissan E NV200 (1), Tesla Model S (1), Think City (1) un viena Latvijā par elektromobili pārbūvēta 2004. gada Mazda RX-8.

2015. gadā ir turpinājusies pozitīva tendence juridiskām personām iegādājoties nedaudz vairāk auto nekā gadu iepriekš. Pagājušajā gadā tādi bija 19% no visiem darījumiem, kamēr gadu iepriekš 15%, bet vēl pirms gada tikai 9%. Juridiskām personām ir ļoti svarīga loma autoparka attīstībā, jo tās iegādājas jaunākus, labākas kvalitātes automobiļus un to izvēle ir daudz racionālāka. Bez tam uzņēmumiem ir svarīgi, lai automobilim būtu saprotami izcelsmes dokumenti, iespējams arī maksājums ar pārskaitījumu, kas viss kopā vairo darījumu caurspīdību.

Lietotu automobiļu zīmolu Top 5 ir saglabājis nemainīgs ar nelielām pārbīdēm vien topa iekšienē. Tirgus līderis nemainīgi ir VW ar 17% (18% 2014), tam seko Volvo ar 14% (14% 2014), Audi ar 13% (12% 2014), BMW (11%) un Opel (9%) attiecīgi 4 un 5 vietās. Tāpat kā gadu iepriekš Top 5 zīmoli veido 64% no visa vieglo pasažieru automobiļu tirgus. No modeļiem tā pat kā iepriekš dominē vidējās un lielās klases automobiļi. Vieglajam komerctransportam izteikti dominē VW (32%), Renault (15%) un Mercedes-Benz (14%).

Šogad ir reģistrēti arī 123 transportlīdzekļi, kas ir vecāki par 30 gadiem un var pretendēt uz statusu „Vēsturisks Spēkrats”.

Sagatavoja:
Ingus Rūtiņš
Valdes loceklis
Auto Asociācija
Telefons: 67 529 979
e-pasts: ingus.rutins@autoasociacija.lv
www.autoasociacija.lv